

**Quæstionum Canonicarum, In Quinque Libros
Decretalium, Tomus ...**

In Librum II. Decretalium, Per Triginta Titulos Distributum, In Quo Agitur
De Judiciis, Foro Competenti, Libelli Oblatione, Mutuis petitionibus, ...

Krimer, Ferdinand

Augustæ Vindelicorum, 1708

§. I. An prius, quàm causa referatur ad Principem, copia relarionis edenda
partibus?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73001](#)

babilius docent Immola, Innoc. & alii in dict. c. cum speciali.

2938. Facit ad hunc finem c. Super questionum 77. de Offic. delegat. Q. ejus ergo, ubi dicitur, quod, si delegatus, qui in totum subdelegavit causam alteri, & pars subdelegatum recusat, ostendendo justam causam recusationis coram delegato; hic autem causam recusationis nolit admittere, sed cogat coram suspectis cum litigare, licet posse à tali gravamine appellari; & quod, post appellationem hujusmodi, est presumptum, seu attentatum; judicari debere irritum, & inane. Nam ex hoc textu deducitur, acta Judicis recusati, quae gesta sunt ante appellationem interpositam ab illato gravamine per rejectionem causa recusationis, non esse irrita; sed tantum ea, quae gesta sunt post appellacionem.

2939. Ex eod. c. super questionum, deditur 1. si delegatus justam causam recusationis nolit admittere, licet appellari; 2. si delegatus alicui, solum, ut mero auditori, citra jurisdictionem, committat medium causae (v. g. testium receptionem) ab eo non posse appellari, nisi fines mandati excedat, vel merito suspectus sit; quo casu potest recusari, sed causam justam coram delegato ostensam; 3. vim inducendi nullitatem actorum à Judice recusato, non competere recusationi, nisi causa recusationis notoria sit nulla egens justificatione; vel electi sint arbitri consensu partis, & Judicis; vel post pronuntiatum arbitrorum super justitia causae recusationis.

ARTICULUS III.

De Relationibus.

2940. Tertia pars hujus tituli est de Relationibus. Communiter definitur *relatio* (prout hic de illa agitur) quod sit *causa dubiae consultatio*, seu *remissio ad Superiorum Judicem ab inferiore*, ut ille pro sua prudentia rescribat, vel definiat, quid in causa proposita fieri velit; seu, quod sit *Judicis, in causa de jure dubitantis, remissio ad Principem*, has remissiones, seu consultationes frequenter fieri, in utroque jure constat ex tot rescriptis, ubi reperitur: *consultationi tuae taliter respondemus. &c.* distinguunt tamen ali-

qui, relationem à consultatione, quod *consultatio* sit mera interrogatio super aliquo jure obscuro, & dubio: *Relatio* autem fiat cum explicatione totius causæ, transmissis etiam actis, in ea forma, quam rescribit lex ultima C. h. t. ibi: *sé quando ratio aut necessitas est, in negotiis nostra judicia requirendi, exspectandique responsa, omnes omnino causas relationis series comprehendat: ut recitata consulta tione, quæ ita est dirigenda, propemodum actorum recensione non sit opus, actis etiam necessario sociandis.*

Not. autem, quando dicitur relationem esse, remissionem cause dubiae, debere intelligi, quando est *dubium juris*; ut, si pro tali casu nihil sit decisum in jure, vel solum ambiguè, ac obscure, & Doctorum sententiae sint valde discordes, pro & contra militantibus argumentis, nulla parte alteri notabiliter prævalente. Unde, si solum sit *dubium facti*, ad ipsum Judicem, in cuius foro causa proposita est, super eo inquirere debet, ut dicitur L. Eum, quem, 79. §. *Judicibus ff. de Judicis*, ibi: *Judicibus, de jure dubitantibus, Presides respondere solent: de facto consulentibus non debent Praesides consilium impetrare, verum jubere eos, prout Religio suggerit, sententiam proferre: hæc enim res nonnunquam infamat, & materiam gratiæ, vel ambitionis tribuit. Et ideo relatio ad Principem, in questione facti, non admittitur; quia præsumitur facta ad declinandum onus judicandi, ac in alium transferendi; Barbos. in c. 68. h.t. n. 3. his præmissis:*

Q. I.

An prius, quam causa referatur ad Principem, copia relationis edenda partibus?

R Esp. esse edendam sic, ut, si vera, & sufficiens non videatur, eam refutare, vel appellare possint; Resp. primò ex L. 1. C. de Relationibus, ibi: si quis Judicium dixerit, esse referendum, nihil (inter partes) pronuntiet: sed magis super quo hæstandum putaverit, nostram consulat scientiam; aut, si tulerit sententiam, minimè postea, ne à se provocetur, relatione præmissa terreat litigantes: sciens,

2941.

Aaaa 3 quod

quod si hoc fecerit, nihilominus jure appellationis res agitabitur. Sed nec ad nosmittatur aliquid, quod plena instructione indigeat: *quoties autem ad nostram scientiam Judex se pollicetur relaturum, consultationis exemplum litigatoribus illico edi apud acta jubeat: ut, si cui fortè relatio minus plena, vel contraria videatur, is refutatorias preces similiter apud acta, sine aliqua frustratoria dilatione offerat:* & L. 2. C. eod. ibi: super delictis Provincialium nunquam Rectores Provinciarum ad scientiam Principum putent esse referendum, nisi ediderint prius consultationis exemplum: quippe iunc demum relationibus plena veritas est, cùm vel allegationibus repelluntur, vel probantur assensu. Ex quo postremo textu colliges, relationem etiam in causa criminali esse permittam, ut ibid. notat gloss. lit. G.

2943.

Constat* 2. etiam de jure canonico ex c. *Intimasti*, 68. h. t. ubi Gregorius IX. postquam mandaverat, inquisitionem fieri super Hospitaliarii, & inquisitores, ignorantibus illis, factâ inquisitione, neque processus copia illis traditâ, relationem ad Pontificem miserant, Pontifex relationem improbabit, cùm juxta legitimas Sanctiones, quoties relatum se Judex quilibet pollicetur, illico litigatoribus apud acta consultationis exemplum edere teneantur.

2944.

Ex his iuribus deducitur 1. quòd, ubi fit relatio, referens teneatur prius relationis copiam tradere partibus, ac petere, ut in eam consentiant, ut dicitur cit. L. 2. 2. quòd, si partes, accepta copia relationis, in hanc non consentiant, sed contradicant, relatio fidem non facit, nisi quantum ea, quæ referuntur, ex actis cognosci possunt; quamobrem acta ipsa, unà cum compendiosa relatione, mittenda erunt, constat ex dict. L. 2. ibi: *tunc demum relationibus plena veritas est, cùm vel allegationibus repelluntur, vel probantur assensu:* 3. quòd, ut relatio plenam fidem obtineat, utraque pars litigans in eam consentire debeat, ut notat gloss in cit. L. 2. V. probantur, quamvis sufficiat, si una pars contradicat; si autem neuter eorum contradixit, in eam consentire presumuntur.

2945.

Notandum præterea, remissionem fieri posse non tantum in casu, quo versatur dubium juris circa causam propositam;

sed etiam quando est superiori specialiter reservata, ut dicitur c. Majores. 3. de Baptism. ibi: *majores Ecclesiae causas, præterim articulos fidei contingentes, ad Petri Sedem referendas intelligit, qui eum querenti Domino, quem discipuli dicerent ipsum esse?* respondisse notabat: *Tu es Christus Filius Dei vivi, & pro eo Dominum exorâste, ne deficiat fides ejus. & c. ut debitus 59. h. t. ibi: salvis constitutionibus, de majoribus causis ad Sedem Apostolicam referendis; item, si superior delegat, sub dijunctione, ut vel ipse delegatus eam definiat, vel instructam ad Superiorum referat: 3. si Judex motu proprio, vel ipsam caulam, vel ejus articulum, propterea, quod vel ardua, vel dubia sit, remittat ad Superiorum, consultationis causâ; quo casu eam plenè instructam, & Synopsim fideliter reductam, unâ cum actis, remittere debet, ut dicitur cit. L. 1. C. de Relationibus ibi: sed nec ad nos remittatur, quod plena instructione egat; ubi gloss. lit. B. relatio Judicis, ait, ad Principem, plena esse debet.*

§. II.

Quando relatio fieri debeat?

REsp. extra criminales faciendam ante 2946 sententiam; ut colligitur ex L. 1. C. de Relationibus, ibi: *si quis Judicum dixerit esse referendum, nihil inter partes pronuntiet;* hinc Zoëlius in tit. 61. de relationibus, lib. 7. C. *Hodie*, inquit, *relationes, ante sententiam, fieri, inhibitum;* voluit enim Imperator, perfectè examinatam causam sententiâ terminari, eamquè executioni mandari, nisi ab ea appelletur; ubi addit in annotationibus, quod hodie relationis imaginem habeat, id, quod quarundam Belgii Provincialium legibus provisum, ne liceat Magistrati judicare, *sine consilio juris peritorum.* Bus. ad L. *cum Prætor.* 12. ff. de Judic. Quo casu, si Judex, sine eorum consilio tulit sententiam, ea, ipso jure, est nulla; Bart. in L. 1. §. 13. ff. de exercit. action. Tulden. & Perez hic: Si autem Judex in ejusmodi causa, quam relaturum se dixit, sententiam tulerit, non licet ei, ne ab ipso provocent, relatione præmisâ, partes terrere; cùm scire debeat, nihilomenus jure